

คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

เทศบาลตำบลศรีสุนทร
อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๐

คำนำ

เทศบาลตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามนโยบายของรัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งได้ให้ความสำคัญและผลักดันในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ โดยได้แถลงนโยบาย ๑๑ ด้าน อันรวมถึงประเด็นเรื่องการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบบนภาคีรัฐ ยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ เสริมสร้างระบบคุณธรรม รวมทั้งปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายที่ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ

เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลเพื่อนำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะการกระทำที่เอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่หน่วยงาน งานนิติการ สำนักปลัดเทศบาล เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ขึ้น

งานนิติการ สำนักปลัดเทศบาล หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อนนี้ จะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่พนักงานและลูกจ้างให้เกิดความตระหนักรู้ถึงปัญหาในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งเป็นข้อมูลให้ผู้สนใจได้ศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานการปฏิบัติตนในการร่วมรณรงค์สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมไทยเป็นสังคมที่สุจริต โปร่งใส และเป็นสังคมที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนา เป็นสังคมที่ใสสะอาด ลดระดับการทุจริตประพฤติมิชอบในสังคมไทย ให้เทียบเท่าระดับมาตรฐานสากลได้ต่อไป

งานนิติการ สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทที่ ๑ กฎหมายและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
๒.ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
๓.ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
๔.ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๓

บทที่ ๒ แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๔
๒.กรณีการรับของขวัญหรือผลประโยชน์	๔
๓.กรณีที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการทำธุรกิจกับตนเอง	๕
๔.โทษของการมีผลประโยชน์ทับซ้อน	๕

บทที่ ๓ ช่องทางและขั้นตอนการแจ้งเบาะแส กรณีพบเห็นพฤติกรรม

ที่นำไปสู่การมีผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.การแจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีผลประโยชน์ทับซ้อน	๗
๒.ขั้นตอนกระบวนการดำเนินการ	๗

ภาคผนวก แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายและกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๘

กฎหมายและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

.....

๑.กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๓๐ และมาตรา ๑๐๓/๑ กำหนดเรื่องการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมไว้ เพื่อลดระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ให้เจ้าหน้าที่รัฐ มีจิตสำนึกแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนให้ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

๑.๒ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมดาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๓ ได้กำหนดว่า โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่รัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยา กล่าวคือ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

๑.๓ มาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับข้าราชการของเทศบาลตำบลศรีสุนทร มี ๑๐ ประการดังต่อไปนี้

- (๑) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๓) การมีสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์และรับผิดชอบ
- (๔) ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๕) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกกฎหมาย
- (๖) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๗) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๘) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร
- (๑๐) การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นประพัติตนเป็นพลเมืองดี ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวอยู่คู่

คุณธรรมและดูแลสภาพสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

๒.ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

Conflict of interests มีการใช้คำภาษาไทยไว้หลายคำ เช่น “ผลประโยชน์ทับซ้อน” “ผลประโยชน์ทับกัน” “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “การขัดกันแห่งผลประโยชน์” ถ้อยคำเหล่านี้ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยทั่วไปเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงความทับซ้อนระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตน

และผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว ทั้งเป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม มีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สิน มีลักษณะ ๕ ประการ ดังต่อไปนี้

๒.๑ หาผลประโยชน์ให้ตนเอง คือ การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเอง เช่น ข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ให้บริษัทตัวเอง ได้งานรับเหมาจากรัฐ หรือฝากลูกหลานเข้าทำงาน เป็นต้น

๒.๒ รับผลประโยชน์ คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานของรัฐแล้วรับเงินจากผู้มาติดต่อราชการ หรือเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วรับของกำนัลจากร้านค้า เป็นต้น

๒.๓ ใช้อิทธิพล เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อย่างไม่เป็นธรรม

๒.๔ ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เช่น การใช้รถยนต์ หรือคอมพิวเตอร์ราชการทำงานส่วนตัว เป็นต้น

๒.๕ ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เช่น รู้ว่าราชการจัดตัดถนน จึงรีบไปซื้อที่ดินในบริเวณดังกล่าวไว้ก่อนล่วงหน้า เป็นต้น

๓.ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน

รูปแบบพฤติกรรมและการกระทำ ที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นไปในลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑ การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ คือ การรับของขวัญและความสะดวกสบาย ที่เกินความเหมาะสม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อบุคคลในการปฏิบัติงานในหน้าที่ การรับของขวัญ มีได้ในหลายรูปแบบ เช่น การลดราคาของที่ซื้อ การให้เลี้ยงอาหารอย่างฟุ่มเฟือย การให้ความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ที่มีความเอื้อเอียง หรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ให้ของขวัญนั้น

๓.๒ การหาประโยชน์ให้ตนเอง (Self-Dealing) คือ การหาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัวหรือพวกพ้องจากตำแหน่งหน้าที่ เป็นการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเอง

๓.๓ การทำงานหลังเกษียณ (Post-Employment) คือ การไปทำงานหลังออกจากงานเดิม โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรืออิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งมารับงาน หรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง

๓.๔ การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) คือ การเป็นที่ปรึกษาและการจ้างงานให้แก่ตนเอง รวมถึงการใช้ตำแหน่งสถานภาพการทำงานสาธารณะ ในการเข้าไปเป็นนายจ้างของภาคเอกชนหรือเป็นเจ้าของเอง นอกจากนี้ยังรวมถึงการใช้เวลาและเครื่องมือของรัฐในการทำงานพิเศษภายนอกที่ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานด้วย

๓.๕ การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้เห็น ข้อมูลลับของทางราชการ หรือนำข้อมูลไปเปิดเผย เพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ ในรูปแบบของเงินหรือประโยชน์อื่นๆ หรือนำข้อมูลไปเปิดเผยให้แก่ญาติหรือพวกพ้องในการแสวงหาผลประโยชน์จากรู้ข้อมูลเหล่านั้น

๓.๖ การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ชั่วคราวในกิจการที่เป็นของส่วนตัว เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐและทำให้หน่วยงานของรัฐเสียหายหรือเสียประโยชน์

๓.๗ การนำเสนอโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork Barreling) คือ การใช้อิทธิพลทางการเมืองเพื่อเรียกรับผลตอบแทนหรือผลประโยชน์

๔.ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม เป็นผลมาจากการไม่สามารถแยกแยะระหว่างบทบาทหน้าที่ในเรื่องส่วนตัว และเรื่องส่วนรวม ออกจากกันอย่างชัดเจน และมีสาเหตุมาจากพื้นฐานความคิดแบบดั้งเดิมของคนไทยและมีปัจจัยที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมการทุจริต ดังต่อไปนี้

๔.๑ มีฐานคิดในลักษณะบูรณาการ คือ คนไทยไม่สามารถแยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวกับเรื่องส่วนรวม
ออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง

๔.๒ มีฐานความคิดในเรื่องการตอบแทนบุญคุณ

๔.๓ มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่สุรุ่ยสุร่าย

๔.๔ มีความจำเป็นในการรักษาตัวรอดและลดการเผชิญปัญหากับค่านิยม

๔.๕ โครงสร้างการบริหาร และการมีระบบการตรวจสอบถ่วงดุล ซึ่งฝ่ายตรวจสอบ
ยังขาด
ความเข้าใจและระบบยังไม่มีประสิทธิภาพ

๔.๖ ปัญหาการมีประโยชน์ทับซ้อนเกิดจากปัจจัยด้านกฎหมาย

บทที่ ๒

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

.....

๑.แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๑.๑ การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง (ก่อนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ)

(๑) ก่อนเข้ามารับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคคลนั้น จะต้องเตรียมตัวโดยการตรวจสอบตนเอง คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ว่าได้มีการดำเนินกิจการใดๆ บ้าง

(๒) ในขณะที่ตนเองอยู่ในสถานะของเอกชนที่ได้ทำธุรกิจหรือทำการค้าไว้กับรัฐ โดยจะต้องตรวจสอบการเป็นคู่สัญญากับรัฐ การรับสัมปทานจากรัฐหรือการเป็นกรรมการผู้จัดการ การถือหุ้นหรือการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการหรือการเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนต่างๆ ว่ามีหรือไม่ว่างไร และต้องสำรวจกิจการต่างๆ ของคู่สมรส รวมถึงการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

๑.๒ การปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงตนในระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ

(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งต่างๆ เช่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น ต้องไม่ดำเนินกิจการใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) คู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ห้ามคู่สมรสมิให้ดำเนินการใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมไว้ด้วย

๑.๓ การดำเนินกิจการในภายหลังที่พ้นจากตำแหน่ง (พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่ถึง ๒ ปี)

(๑) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามมาตรา ๑๐๐ ได้กำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้ดำเนินการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมโดยห้ามดำเนินการนั้นต่อไปอีกเป็นเวลา ๒ ปีนับแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นได้พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนั้นๆ แล้ว ทั้งนี้ ได้ห้ามการดำเนินกิจการของคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ด้วย

๒.กรณีการรับของขวัญหรือผลประโยชน์

๒.๑ เราควรรับหรือไม่ ตามหลักการทางจริยธรรม แม้ว่าเราไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาส ที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

๒.๒ เราควรรายงานการรับหรือไม่ ควรมีแนวทางพิจารณา ดังนี้

(๑) ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าทางประวัติศาสตร์หรือวัฒนธรรม เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ เป็นต้น แม้จะมีขนาดเล็ก แม้จะมีขนาดเล็ก แต่ก็ถือว่าของขวัญนั้นๆ เป็นทรัพย์สินขององค์กร ไม่ว่าจะมียาราคาเท่าใด

(๒) ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ไม่ต้องรายงานหรืออาจเก็บเป็นของตนเองได้ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินอื่นใด โดยธรรมจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๓

(๓) ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ เมื่อเทียบราคาตลาดมีค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานหน่วยงานและลงทะเบียนไว้

(๔) ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท และเจ้าหน้าที่มีความจำเป็นต้องรับ ให้องค์กร โดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจว่าสมควร ให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นๆ รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่

(๕) ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร

(๖) ถ้าในปีงบประมาณใดๆ คุณค่ารวมของของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับ จากผู้ให้คนเดียว กลุ่ม เดียวกัน หรือผู้ให้มีความสัมพันธ์กันหลายๆ ครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์ แต่ละอย่างที่ได้รับ

(๗) ถ้าในปีงบประมาณๆ ได้ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้รับบริการ แม้จะต่างคนต่างกลุ่ม เพื่อ เป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดีแต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละ อย่างนั้น

(๘) ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชนและองค์กร เอกชน) ที่ได้อย่างสม่ำเสมอบ่อยครั้ง อาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบิดเบือน ก่อให้เกิดอคติในการให้บริการของ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกและคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญหรือผลประโยชน์ เมื่อมีผู้มารับบริการ ควรปฏิเสธการรับ

(๙) เงินสดหรือสิ่งอื่นใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนแปลงเป็นเงินได้ ต้องปฏิเสธไม่รับ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ ใดๆ

๒.๓ เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

(๑) ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เอง หากเก็บของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นมีค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

(๒) หากมีราคาทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่า ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นๆ จะเก็บไว้เองได้หรือไม่

(๓) หากราคามากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จะต้องเป็นทรัพย์สินของส่วนราชการและส่วนราชการพิจารณา ตัดสินว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไร

๓.กรณีต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการทำธุรกิจกับตัวเอง

ต้องปฏิบัติงานด้วยความกล้าหาญ ยึดมั่นความถูกต้องดีงามและชอบธรรม ปฏิบัติงานโดยไม่ยอมโอนอ่อนผ่อน ตามอิทธิพลหรือเอื้อประโยชน์ใดๆ กับบริษัทรายใดรายหนึ่ง แต่ให้ยึดการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในทุก ขั้นตอนของกระบวนการอย่างรอบคอบและเคร่งครัด และหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ก็ตามที่เข้าข่ายการใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่ง หาผลประโยชน์ให้กับธุรกิจของครอบครัวหรือพวกพ้อง ซึ่งเป็นการใช้อำนาจที่ไม่สุจริตหรือเอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.โทษของการมีผลประโยชน์ทับซ้อน

การมีพฤติกรรมใดๆ ก็ตามที่เข้าข่ายประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีพฤติกรรมที่พร้อม ฝ่าฝืนการปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ย่อมส่งผลให้ถูกลงโทษ นอกจากนั้น หากพฤติกรรมนั้นๆ เข้าข่ายรับสินบน ฉ้อฉลทุจริต และสามารถพิสูจน์ได้ว่าข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น มีการรับผลประโยชน์ ทับซ้อนหรือเข้าข่ายการมีพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรม ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมใน การรับโทษทางอาญาด้วย

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๕๒ หมวด ๙ การ ชัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมายหรือกฎ ข้อบังคับที่ออก โดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ช่องทางและขั้นตอนการแจ้งเบาะแส
กรณีพบเห็นพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีผลประโยชน์ทับซ้อน

.....

๑. การแจ้งเบาะแส เมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีผลประโยชน์ทับซ้อน

เมื่อพบเห็นหรือประสบปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมที่เรียกว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” ควรพิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑.๑ เมื่อเกิดขึ้นกับตัวเอง ควรพิจารณาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นว่าส่วนรวมเสียผลประโยชน์หรือไม่ หากส่วนรวมเสียประโยชน์ ควรหลีกเลี่ยง ทั้งนี้ เพื่อแสดงความบริสุทธิ์และเพื่อความโปร่งใส

๑.๒ เมื่อเกิดขึ้นกับผู้ร่วมงานหรือคนใกล้ชิด ควรพิจารณาให้คำแนะนำด้วยการอธิบายให้เข้าใจถึงกรณีต่างๆ และผลหรือโทษของความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งแนะนำวิธีการป้องกันเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

๒. ขั้นตอนกระบวนการดำเนินการ

กรณีมีข้อสงสัยหรือข้อทักท้วงว่ามีการกระทำที่เอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม เมื่อข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสงสัยว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดหรือดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติการใด มีฐานะส่วนตัวจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่ ให้ข้าราชการยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ พิจารณาเมื่อผ่านกระบวนการวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วให้ปฏิบัติตามนั้น

ภาคผนวก

แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

.....

- ๑.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔
- ๒.ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามความในมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๔
- ๓.ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ.๒๕๔๓